

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ**

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА

ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції**

присвяченої 25-річчю
Донецького державного університету управління

Маріуполь
2017

УДК 316/352

ББК 67.9(4Укр)

Р 36

Р-36 Розвиток державного управління в умовах реформування: проблеми та перспективи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. – Маріуполь : Донецький державний університет управління; Український культурологічний центр, 2017. – 330 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток державного управління в умовах реформування: проблеми та перспективи», яка внесена до плану проведення наукових конференцій та семінарів з проблем вищої освіти і науки в системі МОН України. Мета конференції – синтез наукових досліджень і практики державного управління.

Редакційна колегія:

Марова С. Ф. – д. держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Донецького державного університету управління

Токарева В. І. – д. держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління

Балусва О. В. – д. е. н., доцент, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління, голова оргкомітету

Чечель А. О. – д. е. н., доцент, заступник голови, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Горшик В.Г. – д.держ.упр., професор, директор Інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського

Шестак В.С. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри загально-правових дисциплін Донецького державного університету управління

Тарасенко Д. Л., – к.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Калініна І. В. – к.ю.н., завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Донецького державного університету управління

Никифоренко Н.О. – к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління Донецького державного університету управління

Відповідальна за випуск – *Чечель А.О.*,
завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Донецького державного університету управління

© Донецький державний університет управління (м. Маріуполь), 2017

Тарасенко Д.Л.,

к. держ. упр., доцент,

доцент кафедри адміністративного менеджменту,

Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)

Камінченко Т.К.,

Головний спеціаліст-юрисконсульт,

Управління культури і туризму Маріупольської міської ради

магістрант спеціальності «Державна служба»

Донецького державного університету управління

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Державне управління на шляху свого розвитку зіткнулося з не вирішеними проблемами та супроводжується домінуванням відносин підпорядкування, що характеризуються залежністю об'єкта від суб'єкта, високим рівнем централізації, відповідальністю суб'єкта за стан системи. До найбільш важливих проблем загально-теоретичного та методологічного характеру можна віднести такі:

– нерозвиненість методології, методів, інструментів, механізмів, технологій наукового пізнання, їх необґрунтоване запозичення з інших галузей науки. Потрібно створювати власний методологічний зміст і адаптувати до державно-управлінської пізнавальної діяльності загальнонаукову та галузеву методологію;

– нерозвиненість понятійного апарату державного управління. Необхідним є конкретизація державно-управлінського знання через розробку понять, категорій і їх систематизацію в глосаріях, словниках та енциклопедіях; підготовка базових монографій, підручників та навчальних посібників з проблем державного управління і місцевого самоврядування;

– розрізненість, не системність, не інтегрованість знання (цю проблему можна вирішувати за допомогою селекції наукової новизни проведених досліджень);

– відсутність національної концепції державного управління (вказана концепція потребує розробки). Важливою проблемою також залишається стихійність розвитку державного управління. Від-

сутнє цілеспрямоване наукове бачення проблематики та прогнозування її розвитку, використання інструментів ефективного інноваційного розвитку є безсистемним [1].

Послідовна тематична політика диктує необхідність загальнонаціональної координації фундаментальних та прикладних досліджень державного управління. Для цього необхідно, з одного боку, формувати координаційні органи, які б надавали інституційну підтримку галузі, а, з другого боку, важливою є розробка комплексу технологій для забезпечення цієї роботи. При цьому тематика наукових досліджень Національної академії має бути узгодженою з тематиками досліджень інших вищих навчальних закладів держави, проходити загальнонаціональну експертизу. Така координація наукової роботи потрібна виходячи з потреб діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також на національному рівні. Необхідно визначити правовий та адміністративний статус Національної академії стосовно її провідної ролі як навчального та наукового закладу, що здійснює координацію наукової діяльності у відповідних галузях наук. Вирішення цього питання передбачає оновлення нормативно-правової бази та інституційного розвитку, а саме:

- розробку стратегії розвитку галузі науки "Державне управління", інших концептуальних та програмних документів;
- формування єдиного національного координаційного центру організації та проведення наукових досліджень;
- створення проблемних науково-дослідних лабораторій і центрів для наукового супроводу стратегічних напрямів розвитку суспільства та державного управління; зокрема центру розробки, перевірки та впровадження державно-управлінських інновацій; центру розробки методичних інновацій, центру забезпечення наукового супроводу державно-управлінських реформ; центру державно-управлінського консалтингу та проєктування; центру розробки, перевірки та впровадження державно-управлінських інновацій [2].

Планування номенклатури досліджень має переважно поточний, фрагментарний характер, до цього часу ще діють їх застарілі організаційні форми, які реалізуються шляхом простого розподілу наукових тем між кафедрами та інститутами.

Отже, управління науковими дослідженнями вимагає суттєвого вдосконалення, і, насамперед, удосконалення нормативно-правового забезпечення наукової роботи. Головним є формування та узгодження в науковому співтоваристві реальних вимог до кіль-

кісних та якісних параметрів наукових розробок, тем науково-дослідних робіт, роботи окремих колективів, показників для індивідуального планування та звітності. Для цього необхідно розробити і запровадити систему нормування наукової діяльності та персональної звітності за її результати та оптимізувати систему обігу документів наукової роботи, розробити нові стандарти подання анотованих звітів про виконання науково-дослідних робіт [1].

В інституційному плані важливого значення набуває необхідність створення Ради молодих науковців.

Наступна проблема пов'язана з тим, що підготовлені кадри недостатньо залучаються до наукових досліджень, аналітичної роботи в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, унаслідок чого вони втрачають наукову кваліфікацію.

Ще однією проблемою є відсутність результативного впливу наукових досліджень на державне управління, безсистемність у впровадженні результатів досліджень у практику державного управління, формальний характер цих впроваджень, що виникає через відсутність чіткого механізму формування державного замовлення [3].

Недостатньо активною є експертно-аналітична діяльність щодо надання експертно-консультативних, інформаційно-аналітичних, науково-методичних та інших послуг з питань теорії і практики державного управління та місцевого самоврядування. Значна частина наукових досліджень сьогодні спрямовується на забезпечення потреб навчального процесу, що, безперечно, важливо. Проте необхідно активізувати роботу з розробки аналітичних матеріалів та пропозицій з актуальних питань державотворення для зацікавлених державних органів, експертної оцінки проектів рішень стосовно можливого впливу на суспільно-політичну ситуацію в державі та відповідних регіонах. Важливо запровадити практику презентації результатів науково-дослідних робіт для представників органів державного управління, місцевого самоврядування, бізнесу та громадських організацій [3].

Таким чином, зазначені проблеми вказують на недостатню розвиненість національної системи організації наукових досліджень та підготовки кваліфікованих фахівців у сфері державного управління, що передбачає постійний моніторинг потреб органів державної влади та органів місцевого самоврядування у відповідних наукових розробках, експертній оцінці управлінських рішень та фахівцях. Вирішення зазначених проблем передбачає передусім

перехід до планомірного, цілеспрямованого розвитку наукових досліджень та запровадження інноваційного підходу до підготовки науково-педагогічних кадрів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галузь науки «Державне управління» в Україні стан, проблеми та перспективи розвитку: Національна наукова доповідь / За заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю.В. Ковбасюка, д-ра політ. наук, проф. К.О. Ващенко, д-ра соц. наук, проф. Ю.П. Сурміна (кер. проекту), д-ра наук з держ. упр., доц. О.М. Руденко (координатор проекту). – К.: НАДУ, 2012. – 184 с.

2. Райт Г. Державне управління / Г. Райт; [Пер. з англ. В. Івашка, О. Коваленко, С. Соколик]. – К.: Основи, 2004. – 356 с.

3. Ляпін Д.В. Вдосконалення структури державного управління / Д.В. Ляпін // Пріоритети. – №4 (30). – 2006. – С. 27-29.

УДК 351.85

Шестак В.С.,

*д.ю.н., професор, завідувач кафедри державно-правових дисциплін
Донецького державного університету управління (м. Маріуполь)*

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ КУЛЬТУРИ (ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

Культура як особливе явище людської цивілізації є одним із головних чинників, що визначають духовний розвиток нації, виступають показником самобутності, сприяють становленню й розвитку правової демократичної держави, побудові в країні громадянського суспільства.

Завдяки культурі відбувається накопичення та трансляція у наступні покоління тих цінностей та здобутків, що були створені та збережені за історію існування численних народів, які населяли територію сучасної України, тих цінностей та здобутків, які є духовною та моральною основою сучасного українського суспільства та держави.

Слід визнати, що більшість авторів, ведучи мову про функції держави взагалі та культурну функцію зокрема, абсолютно справе-